

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА

підготовки бакалавра

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Практична фонетика» підготовки бакалавра.

Розробник:

Волошинович Н.В., старший викладач кафедри прикладної лінгвістики.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

І.М. Калиновська

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри прикладної лінгвістики протокол № 1 від 29.08. 2025 р.

В.о. завідувача кафедри

І.М. Калиновська

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В11 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150 год. / 5 кредитів		Рік навчання 2-й
		Семестр 3-й
		Лекції 10 год.
		Практичні 20 год. Консультації 10 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 110 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		<i>англійська</i>

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма здобуття освіти	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В11 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150 год. / 5 кредитів		Рік навчання 2-й
		Семестр 3-й
		Лекції 4 год.
		Практичні 6 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 122 год. Консультації 18 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		<i>англійська</i>

II. Інформація про науково-педагогічного працівника

Прізвище, ім'я та по батькові	Волошинович Наталія Валеріанівна
Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	старший викладач
Контактна інформація	моб. тел. + 38(096)2287125
	bluecornflower@vnu.edu.ua
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
	Консультації в усній формі (в день проведення занять та телефоном) і письмовій формі (електронною поштою).

III. Опис освітнього компонента

Анотація. Освітній компонент «Практична фонетика» призначений для студентів другого курсу денної та заочної форм навчання факультету іноземної філології. Вона входить до вибірових освітніх компонентів професійної та практичної підготовки студентів-бакалаврів.

Предметом вивчення освітнього компонента «Практична фонетика» є освоєння ефективного застосування знань, навичок і вмінь із практичної фонетики в професійній діяльності, що передбачає сприйняття різноманітних інтонаційних моделей у зв'язному мовленні та аналіз їхнього смислового значення. Її зміст відповідає навчальному плану й сучасним вимогам з підготовки фахівців з прикладної лінгвістики, англійської мови та перекладу.

Мета і завдання освітнього компоненту.

Мета освітнього компоненту «Практична фонетика» – ознайомити студентів із ключовими поняттями та основними категоріями фонетики сучасної англійської мови, розвинути фонематичний слух, артикуляційні навички, а також уміння правильної ритміки й інтонування в процесі зв'язного мовлення. Курс спрямований на формування фонетичної компетенції студентів як невід'ємної частини їхньої мовної та комунікативної компетенції, а також на практичне застосування набутих знань і вмінь у контексті практичної фонетики під час роботи з різними типами дискурсу.

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Практична фонетика» є створення ґрунтовної теоретичної основи з питань фонетичних закономірностей сегментного та надсегментного рівнів нормативного англійського усного мовлення. У рамках курсу студенти розвивають аудитивно-артикуляційні навички, тренуються у правильній вимові англійських звуків, зміцнюють сприйняття фонетичних особливостей слів у мовленнєвому потоці, формують стійкі ритмо-інтонаційні навички, а також удосконалюють здібності до інтонування мовлення різних жанрів та емоційності відповідно до конкретних комунікативних ситуацій.

Soft skills. Комунікація: чітка вимова сприяє кращому розумінню мови та допомагає усунути комунікативні бар'єри, що є ключовою метою фонетики. Критичне мислення: сприяє аналізу звуків, їхньому зіставленню з рідною мовою, допомагає розуміти фонетичні правила та виявляти можливі помилки. Креативність: використання інноваційних підходів, інтерактивних методів, мультимедійних ресурсів і сучасних технологій сприяє ефективному освоєнню вимови, інтонації та ритму, адже такі підходи виходять за межі стандартних вправ, підвищують рівень розуміння та вдосконалюють навички відтворення англійської мови. Лідерство: поєднання особистісного розвитку із мовними методиками, демонструє, як впевнене володіння мовою сприяє становленню образу лідера. Робота в команді: вміння співпрацювати з іншими. Емоційний інтелект: сприяє критичному аналізу помилок у вимові та допомагає конструктивно сприймати зворотний зв'язок як у професійній діяльності, так і під час навчального процесу. Управління часом: вміння планувати та організовувати свій час, розставляти пріоритети та дотримуватися дедлайнів. Адаптивність і гнучкість: необхідність сприймати незвичні звуки та інтонації, що передбачає зміну артикуляції та вдосконалення слухового сприйняття. Вирішення проблем: вдосконалення правильної вимови, інтонації, наголосу, а також розвиток навичок сприйняття мовлення на слух. Впевненість у собі: віра у власні можливості, вміння самопрезентації та здатність відстоювати власну точку зору.

IV. Структура освітнього компоненту

Таблиця 3 (Денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. The sounds of English							
Тема 1. The anatomy of speech. The sounds of English. Different types of consonant sounds. Consonant clusters. The spoken, silent and linking /r/.	18	2	4		10	2	ДС + РМГ / 5
Тема 2. The vowel sounds. Monophthongs and diphthongs. Types of diphthongs. Syllable types (syllable formation and syllable division). Spelling rules.	18	2	4		10	2	ДС + РМГ / 5
Разом за модулем 1	36	4	8		20	4	10
Змістовий модуль 2. Connecting speech							
Тема 3. Connecting speech. Changing sounds (two different pronunciation of <i>the</i> , unreleased consonants, twin consonants). Linking sounds (/j/ and /w/), when /t/ or /d/ becomes /tʃ/ or /dʒ/. Contractions.	30	2	4		20	4	ДС + РМГ / 10
Разом за модулем 2	30	2	4		20	4	10
Змістовий модуль 3. Stress and Intonation							
Тема 4. Word stress. The schwa. Irregularities in word stress. Sentence stress. Combining stresses.	42	2	4		30	6	ДС + РМГ / 10
Тема 5. Intonation. The pitch component of intonation. Stress and intonation. Rhythm. Stress and rhythm. Tempo and rhythm. Intonation in action: two types of a rising tone and two types of a falling tone.	52	2	4		40	6	ДС + РМГ / 10
Разом за модулем 3	94	4	8		70	12	20
Тест 1							Т / 30
Тест 2							Т / 30
Усього	150	10	20		110	20	100

*ДС – дискусія, РМГ – робота в малих групах, Т – тести.

Таблиця 3а (Заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. The sounds of English							
Тема 1. The anatomy of speech. The sounds of English. Different types of consonant sounds. Consonant clusters. The spoken, silent and linking /r/. The vowel sounds: monophthongs and diphthongs. Types of diphthongs. Syllable types.	52	2	2		40	8	ДС + РМГ / 10
Разом за модулем 1	52	2	2		40	8	10
Змістовий модуль 2. Stress and Intonation							
Тема 2. Intonation. The pitch component of intonation. Stress and intonation. Rhythm. Stress and rhythm. Tempo and rhythm. Intonation in action: two types of a rising tone and two types of a falling tone.	42	2	4		82	10	ДС + РМГ / 30
Разом за модулем 2	98	2	4		82	10	30
Тест 1							Т / 30
Тест 2							Т / 30
Усього	150	4	6		122	18	100

*ДС – дискусія, РМГ – робота в малих групах, Т – тести.

V. Завдання для самостійного опрацювання

Таблиця 4

Тема	Питання для самостійного опрацювання
Тема 1. The sounds of English. Phonetic symbols. Different types of consonant sounds.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stop consonants. 2. Affricates. 3. Nasal sonorants. 4. Fricative consonants. 5. Medial and lateral sonorants.
Тема 2. The vowel sounds. Phonetic symbols. Monophthongs and diphthongs. Types of diphthongs.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Front vowels. 2. Mixed/central vowels. 3. Back vowels. 4. Diphthongs with an /i/ glide. 5. Diphthongs with an /ʊ/ glide. 6. Diphthongs with a /ə/ glide.

<p>Тема 3. Connecting speech. Consonant clusters. Linking sounds.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. /s/ and /z/ in consonant clusters, joining /s/ and /z/ sounds. 2. Joining /f/ sound. 3. /tʃ/ and /dʒ/ joining sounds. 4. Linking /w/. 5. Linking /j/. 6. Disappearing /h/.
<p>Тема 4. Rhythm and stress.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sentence rhythm. Stressed words. 2. Sentence rhythm. Unstressed words. 3. Word rhythm. Noun stress patterns. 4. Word rhythm. Verb stress patterns. 5. Word rhythm. Adjective stress patterns. 6. Stress in phrasal verbs. 7. Stress in compound nouns.
<p>Тема 5. Intonation. The pitch component of intonation.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Intonation in exclamations. 2. Intonation in suggestions and commands. 3. Intonation: down tags and up tags. 4. Intonation in questions: new information/old information. 5. Intonation in thanks/responses to thanks. 6. Intonation in a list. 7. Intonation in <i>if</i> sentences. 8. Intonation in statements. 9. Stress and intonation: highlighting a word. 10. Intonation: expressing surprise.

VI. Політика оцінювання

Оцінювання здобувачів освіти регулюється [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки](#).

Політика викладача щодо студента. При вивченні освітнього компонента «Практична фонетика» здобувач вищої освіти виконує завдання згідно з навчальним планом та силабусом, що включає відвідування і підготовку до практичних занять (вивчення матеріалу, виконання письмових завдань, систематизацію знань для написання тестів).

Політика щодо академічної доброчесності. Політика щодо академічної доброчесності унормована [Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#), згідно з яким учасники освітнього процесу мають усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися розкладу навчального процесу, зокрема заборонено списування під час тесту (у т. ч. із використанням мобільних телефонів). Здобувачам освіти необхідно складати всі завдання самостійно, без допомоги сторонніх осіб; надавати для оцінювання лише результати власної роботи; не публікувати відповідей до тесту та письмових завдань; зазначати джерела інформації та посилатися на роботу інших авторів у разі використання результатів їхньої роботи; не вдаватися до кроків, що можуть нечесно погіршити чи покращити результати інших здобувачів освіти.

Політика щодо дедлайнів та перекладання. У разі відсутності з об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) на лекційному чи практичному занятті студент самостійно проходить пропущену тему/теми й може звернутися за консультацією до викладача. Матеріал пропущеного практичного заняття здобувач за погодженням з викладачем може відпрацювати в онлайн/офлайн- форматі (відповідно до затвердженого графіку консультацій), але не

пізніше прикінцевого заняття, дати заліку згідно розкладу. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Здобувачі освіти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5.

«ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно з [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#), та рішенням науково-методичної комісії факультету іноземної філології від 02.02.2022 року, протокол № 7 здобувачам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті.

Шкала оцінювання (залік)

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
1-59	Незараховано (необхідне перекладання)

VI. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль має на меті перевірку рівня знань здобувача вищої освіти під час виконання завдань з освітнього компонента «Академічне письмо» та оцінюються за 100-бальною шкалою за накопичувальним принципом. Формою підсумкового контролю є *залік*, сума балів за результатами поточного контролю. Якщо вона понад 60 балів, то за згодою студента може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач вищої освіти складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку всі попередньо набрані бали анулюються. Повторне складання заліку допускається не більше, ніж два рази: один раз – викладачу, другий – комісії, яку затверджує декан факультету. Оцінка за складання заліку під час ліквідації академічної заборгованості здійснюється за 100-бальною шкалою і включає: написання тесту (60 балів), усні відповіді на запитання до заліку (40 балів).

Критерії поточного оцінювання знань студентів на семінарських заняттях

5 балів – студент володіє навчальним матеріалом у повному обсязі, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних відповідей та письмових завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; правильно вирішив усі завдання тесту;

4 бали – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних відповідей та письмових завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки; правильно вирішив більшість завдання тесту;

3 бали – студент володіє навчальним матеріалом загалом, викладає його основний зміст під час усних відповідей та письмових завдань, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки; правильно вирішив половину завдання тесту; 2 бали – студент володіє навчальним матеріалом не в повному обсязі, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних відповідей і письмових завдань, недостатньо розкриває зміст питань, допускаючи при цьому суттєві неточності; правильно вирішив меншість завдання тесту;

1 бал – студент частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних відповідей та письмових завдань, допускаючи при цьому суттєві помилки; Правильно вирішив окремі завдання тесту

0 балів – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань; не вирішив жодного завдання тесту.

Питання до заліку:

1. The anatomy of speech: How your voice works. The larynx. The articulators.
2. The anatomy of speech: The tongue. The lips. The soft palate. The jaw.
3. The sounds of English. Different types of consonants (general classification).
4. Phonetic symbols and types of transcription.
5. Stop consonants.
6. Affricates.
7. Nasal sonorants.
8. Fricative consonants.
9. Medial and lateral sonorants.
10. The sounds of English. Different types of vowels (general classification).
11. Front vowels.
12. Mixed/central vowels.
13. Back vowels.
14. Diphthongs with an /i/ glide.
15. Diphthongs with an /ʊ/ glide.
16. Diphthongs with a /ə/ glide.
17. Consonant clusters.
18. Linking sounds.
19. Sentence rhythm. Stressed words.
20. Sentence rhythm. Unstressed words.
21. Word rhythm. Noun stress patterns.
22. Word rhythm. Verb stress patterns.
23. Word rhythm. Adjective stress patterns.
24. Stress in phrasal verbs.
25. Stress in compound nouns.
26. Intonation in exclamations.
27. Intonation in suggestions and commands.
28. Intonation: down tags and up tags.
29. Intonation in questions: new information/old information.
30. Intonation in thanks/responses to thanks.
31. Intonation in a list.
32. Intonation in *if* sentences.
33. Intonation in statements.
34. Stress and intonation: highlighting a word.
35. Intonation: expressing surprise.

VII. Рекомендована література

Основні джерела:

1. Ann Baker. Ship or sheep? 3rd edition. Cambridge University Press. 2007. 232p.
2. Celce-Murcia, M., Brinton, D. M., Goodwin, J. M. Teaching Pronunciation: A Reference for Teachers of English to Speakers of Other Languages. Cambridge University Press. 2005. 435p.
3. Helen Ashton, Sarah Shepherd. Work on your accent: Clearer pronunciation for better communication. Collins. 2020. 151p.

Додатковий перелік:

1. Dobzhanska, N., Khomyak, A. A Practical Course in English Phonetics. Vezha-Druk. 2015. 192 p.
2. Forel, Claire-A., Puskás, G. Phonetics and Phonology. University of Oldenburg. 2005. 64 p.
3. Jordan, M. Phonetics for Learners of English Pronunciation. Dublin: Celtic Publications. 2004. 121 p.
4. Lazar, G., Williams, Ed. M., Wright, Ed. T. Literature and Language Teaching: A Guide for Teachers and Trainers. Cambridge University Press. 2005. 268 p.
5. Wells, J. C. Longman Pronunciation Dictionary. Harlow: Pearson Education Limited. 2008. 922 p.